

Activar buits urbans: resposta a la crisi o nova manera de fer ciutat?

Publicat per [Interacció](#) [1] el 28/03/2017 - 10:11 | Última modificació: 07/04/2026 - 16:05

Llegida avui, l'article funciona com a símptoma d'un moment en què la cultura comença a intervenir en l'urbanisme no només com a contingut, sinó com a forma d'activació del territori. (n. de l'e., 2026)

Els espais urbans en desús han estat durant anys un problema a resoldre. Aquesta publicació proposa una altra lectura: convertir-los en oportunitats temporals d'activació cultural i social.

Què fem amb els espais buits de la ciutat? La publicació impulsada per la Diputació de Barcelona parteix d'aquesta pregunta per explorar noves formes d'utilització temporal de solars, edificis o terrenys en desús.

El document s'inscriu en un marc de treball específic sobre usos temporals i planteja una mirada transversal. No es limita a descriure experiències, sinó que articula un camp de debat: els buits urbans com a espais potencials d'activació cultural, amb implicacions socials, normatives i de governança.

Un dels punts clau és la idea de temporalitat. L'ús transitori no es planteja com una solució provisional, sinó com una forma d'intervenció amb valor propi. A través d'aquestes pràctiques es poden generar dinàmiques de participació, aprofitament d'espais i experimentació urbana que, en alguns casos, acaben redefinint el seu ús futur.

La publicació també posa sobre la taula les limitacions d'aquest tipus d'intervencions. Les condicions legals, els marcs de governança o la coordinació entre agents apareixen com a factors determinants. No es tracta només de tenir espais disponibles, sinó de disposar dels instruments per activar-los.

El valor del document és que no dona una resposta tancada. Formula una pregunta que continua oberta: **estem davant d'una estratègia reactiva vinculada a la crisi o d'un nou model de ciutat que incorpora la temporalitat com a eina estructural?**

PROTOCOL D'ACTIVACIÓ I DINAMITZACIÓ D'UN ESPAI BUIT

Diputació de Barcelona il·lustració: LaCol

DEFINIR

Objectius i estratègies

Objectius generals, corresponents a les finalitats genèriques de la intervenció.

Objectius específics, que donin a conèixer els efectes concrets que es volen aconseguir.

Estratègies, temporals o atemporals, que tinguin en compte l'escala de proximitat i de context.

Usos i activitats

Descripció dels usos i activitats a implementar a l'espai en funció de les necessitats detectades, segons les normatives vigents

Recursos disponibles

Descripció dels recursos humans, tècnics, materials i econòmics per a l'activació i dinamització:

- previsió de despeses (obres instal·lacions a realitzar, impostos, llicències i taxes), i ingressos (subvencions, venda d'entrades/productes...)
- agents que es fan càrrec de les despeses
- balanç econòmic

Mecanismes de gestió

Descripció de les eines, moments i els agents participants en la gestió, el seguiment, l'avaluació i el reajustament.

Durada i previsió de continuïtat

Cal definir una durada inicial. A més, s'ha de preveure què passarà una vegada finalitzi l'activitat transitòria, i fins que no s'iniciï l'activitat planificada en origen, establint, si s'escau, les condicions de reversió del projecte.

Programació general

Programació de les fases, tasques i processos de treball amb la seqüència de les accions, l'assignació de terminis, els recursos necessaris i els agents intervinents.

"Per a més informació consulteu la web www.diba.cat/web/espais-buits"

IDENTIFICAR

Espai

Informació documental

- informació cadastral
 - cartografia de base urbana
 - dades urbanístiques
 - plànol subministraments (electricitat, aigua,...)
 - fitxa inventari béns
 - dades registrals (nota simple)
- Inspecció visual
Anàlisi de l'entorn
Altra informació d'interès

Necessitats

Recollida de demandes d'agents i/o ciutadania

Agents i xarxes

Identificació d'agents relacionats, xarxes existents i el possible rol de:

- titular/s de l'espai: administració, bancs, empreses o particulars
- promotors, impulsors i desenvolupadors: administració, organitzacions ciutadanes, agents econòmics, creadors, artistes, etc.
- intermediaris: organitzacions del tercer sector, agències privades amb ànim de lucre o administració
- gestors, responsables i agents participants: administració, promotors, altres
- usuaris: ciutadans, entitats, escoles, col·lectius determinats, etc.

! És important detectar els agents el més aviat possible per incloure'ls en la definició i execució

PLANIFICAR

Adequació

Descripció de la solució adoptada i definició de:

- adequació de l'espai (infraestructures necessàries de recepció i de projecte, descripció de les actuacions a realitzar amb processos, requisits normatius, fases i terminis, i previsió de la inversió inicial).
- manteniment de l'espai (manteniment preventiu i correctiu, actuacions de millora, i despeses de manteniment).
- rol dels agents en l'adequació de l'espai

La solució adoptada haurà de tenir en compte els requisits normatius: normativa urbanística, de seguretat, ambiental, etc."

Dinamització

Descripció de:

- relació entre espais, usos i activitats
- actuacions a realitzar amb processos, requisits normatius, fases i terminis
- rol dels agents en la dinamització del projecte"

La cultura no només ocupa el territori, sinó que el redefineix i sovint ho fa des de dispositius temporals que després acaben tenint efectes permanents.

Referència

Fernández, M., i Gifreu, J. (Dirs.). (2016). [La utilització temporal dels buits urbans](#) [2]. Diputació de Barcelona

Altres documents d'interès

[Espais en desús, espais d'oportunitats : Estudis de cas d'activació temporal d'espais buits a la demarcació de Barcelona](#) [3]. Estratègies d'intervenció i tot un seguit de projectes d'activació específics duts a terme en la demarcació de Barcelona que poden inspirar altres accions al territori.

[Guia metodològica projectes d'activació d'espais buits per a usos temporals](#) [4]. Senzilla guia pràctica per a l'activació d'espais buits per a usos temporals.

Categories: Llibre

Categories: Recursos i publicacions

Etiquetes: desenvolupament territorial

Etiquetes: participació cultural

Etiquetes: cultura i sostenibilitat

Etiquetes: polítiques culturals

- [5]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2017/temporal-buits-urbans>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/63255.pdf>

[3] <https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/55963.pdf>

[4] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/guia_projectes_atesu.pdf

[5] <https://interaccio.diba.cat/node/6970>